

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра сучасної української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного факультету
Ярослав РЕДЬКВА
«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА
ОБОВ'ЯЗКОВА

Освітньо-професійна
програма

«Українська мова та література»

Спеціальність

В11 Філологія

Галузь знань

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

Чернівці - 2025

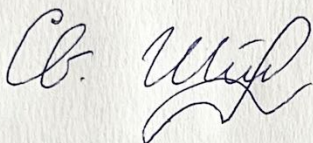
Робоча програма навчальної дисципліни «*Асистентська практика*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література».

Розробник: Шабат-Савка Світлана Тарасівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови.

Викладач: Шабат-Савка Світлана Тарасівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови.

Затверджено на засіданні кафедри сучасної української мови
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Світлана ШАБАТ-САВКА

Схвалено методичною радою філологічного факультету
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Голова методичної ради

Алла АНТОФІЙЧУК

Мета навчальної дисципліни – сформувати готовність здобувача другого рівня вищої освіти до професійної діяльності як викладача в різнорівневих закладах освіти, передусім у закладах вищої освіти, а також – у закладах фахової передвищої освіти, професійної освіти, у закладах загальної середньої освіти; про-демонструвати синергію теоретичних знань і практичних умінь у роботі зі студентською молоддю в аудиторії, у процесі проведення заходів наукового та культурно-просвітницького спрямування, в очному та дистанційному форматі освітнього процесу.

Асистентська практика скерована на репрезентацію професійної діяльності студента-практиканта за такими напрямками реалізації фахової компетентності:

- **навчально-методичним напрямом** як основним складником асистентської практики, що передбачає вміння здобувача освіти викладати основні та вибіркові навчальні дисципліни, оформляти конспекти лекційних і практичних занять до цих дисциплін, складати робочу програму і силабус тих або тих освітніх компонентів, представляти методику їхнього викладання;
- **гуманітарно-виховним вектором**, що демонструє роботу магістранта як наставника академічної групи, організатора різноманітних культурно-мистецьких заходів;
- **науково-дослідницьким складником**, який спрямований на узагальнення професійних компетентностей магістранта як майбутнього науковця, дослідника актуальних питань української філологічної науки.

Завдання практики:

- ✓ ознайомити здобувачів другого рівня вищої освіти з нормативно-правовою базою, із законодавчими документами, що регулюють діяльність закладів вищої освіти;
- ✓ представити студентам-магістрантам принципи, форми, методи й методики викладання дисциплін філологічного спрямування;
- ✓ увиразнити інноваційну дидактику ХХІ ст.;
- ✓ репрезентувати найкращі зразки відкритих лекцій і практичних занять викладачів кафедри для поглиблення, актуалізації та закріплення набутих в освітньому процесі теоретичних і практичних знань, успішного застосування їх під час проходження асистентської практики;
- ✓ оволодіти методиками проведення лекцій і практичних занять та організації самостійної роботи студентів;
- ✓ на належному рівні проводити лекційні та практичні заняття, організовувати виховні заходи зі студентами;
- ✓ формувати вміння критично оцінювати лекції, практичні заняття та виховні заходи колег, підсумовувати результати власної викладацької роботи;
- ✓ розвивати професійні вміння фахової діяльності педагогічного працівника, формувати професійно значущі риси та морально-етичні якості викладача (учителя) як суб'єкта освітнього процесу; дбати про самоосвіту;

- ✓ застосовувати творчий підхід до навчально-методичної та наукової роботи, формувати потреби в підвищенні кваліфікації;
- ✓ виробляти максими успішного й конструктивного діалогу викладача та студента.

Пререквізити: «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика викладання української мови у ЗВО», «Методика викладання української літератури у ЗВО», «Досягнення і проблеми українського мовознавства», «Проблеми новітньої української літератури».

Результати навчання.

Навчальна дисципліна «Асистентська практика» спрямована на забезпечення та засвоєння таких *загальних і спеціальних компетентностей*:

Загальні компетентності:

- ЗК-2** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК-8** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК-9** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

- ФК-2** Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК-6** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК-10** Здатність визначати сутність і психолого-педагогічні основи процесів навчання й виховання, зміст мовної освіти в ЗВО України.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання**:

- ПР-1** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПР-2** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПР-3** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПР-5** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПР-11** Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПР-13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПР-15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПР-19 Проєктувати, конструювати, організовувати й аналізувати власну педагогічну діяльність, опановувати сучасні технології програмно-методичного забезпечення філологічних дисциплін у процесі викладання української мови та літератури в закладах освіти.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	2	3	12	360								захист
Заочна	2	3	12	360								захист

Дидактична карта асистентської практики

Навчальна робота:

- ознайомлення зі структурною організацією кафедри, її методичним забезпеченням та сферами діяльності;
- вивчення системної роботи й кола наукових зацікавлень викладачів кафедри;
- формування індивідуального плану роботи магістранта, проведення занять, планування позанавчальних заходів;
- проведення відкритих лекційних і практичних занять;
- презентація розгорнутого плану-конспекту лекції та практичного заняття;
- складання плану лекційного та практичного заняття, формулювання мети, аналіз навчально-методичного забезпечення та етапів пари;
- відвідування лекційних і практичних занять викладачів філологічного факультету, взаємовідвідування серед магістрантів для зростання педагогічної майстерності й набуття досвіду;
- створення відеопрезентацій для лекційних і практичних занять;
- перевірка тестових завдань, вправ письмових робіт здобувачів першого / другого рівнів вищої освіти;
- раціональне застосування новітніх інформаційних технологій в освітньому процесі очного / дистанційного формату;

- підготовка робочої програми та силабусу навчальної дисципліни за темою кваліфікаційної роботи;
- участь у роботі науково-методичного семінару кафедри, аналіз результативності асистентської практики у формі зауважень та побажань;
- захист матеріалів асистентської практики і звіту.

Виховна робота:

- організаційна зустріч зі студентам академічної групи;
- тісна співпраця з куратором академгрупи;
- проведення позанавчального заходу у студентській групі, інших культурно-мистецьких івентів у форматі кафедри чи факультету;
- аналіз позанавчальних заходів інших студентів-практикантів;
- формування психолого-педагогічної характеристики групи;
- репрезентація актуальної інформації з українського мовознавства, про відомих вітчизняних лінгвістів у соцмережі «Фейсбук» на сторінці кафедри сучасної української мови.

Науково-дослідна робота:

- оволодіння освітніми технологіями, інноваційною методологією та методами для вдосконалення педагогічної майстерності;
- застосування наукового доробку кафедри, її бібліотечного фонду для підвищення фахової компетентності магістрантів;
- виконання професійно орієнтованих індивідуально-дослідних завдань студента, використання релевантних методів дослідження для забезпечення вчасного написання кваліфікаційної роботи (формування джерельної бази наукового дослідження, паспортизація фактичного матеріалу тощо);
- формування навиків самостійного пошуку шляхів реалізації науково-дослідних завдань до кваліфікаційної роботи;
- участь у науковій конференції, виступ на засіданні гуртка з української мови;
- написання студентських тез і статей;
- науково обґрунтовані, грамотно оформлені підсумки асистентської практики (звіт).

Вимоги до звітної документації

1. Індивідуальний план роботи студента під час асистентської практики (з помітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою керівника практика, викладача-консультанта, наставника академгрупи).
2. Щоденник-звіт з асистентської практики.
3. Розгорнуті плани-конспекти двох залікових занять (лекція і практичне заняття, зі зразками дидактичного та наочного матеріалу) з оцінками викладача та керівника практики.
4. Опорний конспект 2-х пробних лекцій і 2-х практичних занять.

5. Аналіз 4-х відвіданих занять, що їх проводять викладачі та студенти-практиканти.

6. Конспект одного позанавчального заходу, проведеного і самостійно організованого зі студентами філологічного факультету (очний чи дистанційний формат); представлена на фейсбук-сторінці інформація про історію кафедри, відомих українських лінгвістів чи новинки українського мовознавства.

7. Аналіз одного відвіданого позанавчального заходу.

8. Сформована робоча програма спецсемінару для студентів-філологів (за темою магістерської роботи).

9. Психолого-педагогічна характеристика академічної групи.

10. Звіт щодо виконання індивідуального плану роботи магістранта кафедри (зазначити характер й обсяг виконаних завдань, викласти результати своєї педагогічної діяльності, аргументувати висновки, сформулювати власні пропозиції, зауваження та побажання щодо організації практики).

Звітну документацію подають у папці.

Структуру звіту формують його складники:

• **вступ**, у якому представлено власне розуміння магістранта мети та завдань асистентської практики, її важливості у процесі становлення фахівця в царині української філології; схарактеризовано базу практики й період проходження практики, проаналізовано академічні групи, у яких демонстрував свої професійні здібності студент-практикант;

• **основна частина**, яка містить, *по-перше*, глибокий аналіз навчально-методичної роботи, що її здійснив магістрант. Йдеться про:

✓ кількість проведених лекцій та практичних занять відповідно до індивідуального плану роботи здобувача з обґрунтуванням обраних методів і методик викладання;

✓ про кількість та аналіз відвіданих занять викладачів кафедри й однокурсників (указати навчальну дисципліну, тип заняття, курс, спеціальність, освітньо-професійну програму, тему, дату й місце проведення, коротку характеристику релевантних методів, застосованих у викладанні тих або тих навчальних дисциплін);

✓ про опорні конспекти пробних занять, їхній ретельний аналіз з увиразненням сильних і можливих слабких сторін;

✓ самостійно впорядковані робочу програму та силабус за темою магістерської роботи;

✓ про використання інноваційних технологій навчання, традиційних та сучасних методів візуалізації освітнього процесу,

✓ про особливості дистанційного навчання з опертям на платформу MOODLE тощо;

по-друге, характеристику виховної роботи магістранта як асистента кафедри зі студентською молоддю, репрезентацію конспекту позанавчального заходу, аналіз відвіданого заходу, а також тих самостійно підібраних матеріалів, що мають стосунок до популяризації філологічного факультету, українознавчих кафедр у соціальних мережах, серед учнів ЗЗСО в контексті профорієнтаційної діяльності, відкриття нових імен в українській філології загалом;

по-третє, аналіз наукової діяльності магістрантів, їхньої участі в наукових конференціях, у науково-методичних семінарах кафедри, засіданнях наукового гуртка з української мови;

- **висновки**, що підсумовують результати асистентської практики, містять враження та пропозиції щодо її проходження;

- **список використаної літератури**, у якому представлено найновіші праці з вітчизняної лінгводидактики, методичні рекомендації щодо проведення лекцій, практичних занять, виховних заходів у закладах вищої освіти;

- **додатки** вияскравлюють здобутки магістрантів: конспекти відкритих та пробних занять, унаочнення, презентації, тестові завдання, диктанти, кросворди, сценарії виховних заходів тощо.

Вимоги до оформлення звітної документації:

1. Звіт подають у паперовому та електронному варіантах. Його формують такі складники: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки. Обсяг: 25 і більше сторінок комп'ютерного набору.

2. Заголовки розділів матеріалів практики друкують великими літерами посередині сторінки, як-от: ЗМІСТ, ОСНОВНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ.

3. Список використаної літератури, оформлених відповідно до чинних стандартів, розміщують після висновків.

4. Текст звіту друкують на папері формату А-4 із використанням шрифту Times New Roman (кегель 14), міжрядкового інтервалу – 1,5 пт, з такими полями: верхнє і нижнє – 20 мм, лівє – 30 мм, правє – 10 мм. Відступ у першому рядку – 1 см.

5. У паперовій папці звіт подають на кафедру, електронний варіант надсилають на корпоративну пошту керівника.

Система контролю та оцінювання

Оцінювання асистентської практики магістрантів здійснюють у формі захисту (диференційована оцінка) на основі вчасно поданої документації, звіту про виконану навчально-методичну, виховну та наукову роботу, безпосередньої присутності здобувача освіти на заході.

За встановленими критеріями передбачено:

- ✓ 60 балів – за поточне оцінювання (звітна документація);

- ✓ 40 балів – за підсумкове оцінювання (виступ на захисті асистентської практики).

Критерії оцінювання результатів навчання з асистентської практики

Оцінку «відмінно» («А») отримують магістранти, які набрали загальну суму балів 90–100 від максимальної кількості можливих. При цьому здобувачі освіти:

- сумлінно і грамотно виконали педагогічні, наукові та виховні завдання, досягли очікуваної мети, критично оцінують лекції та практичні заняття своїх колег;

- демонструють глибокі знання під час проведення відкритих і пробних занять;
- логічно і послідовно викладають теоретичний і практичний матеріал;
- провели на високому рівні відкриті заняття;
- виявили поглиблене розуміння актуальних проблем сучасного українського мовознавства, його досягнень і перспектив у контексті лінгводидактики;

- вільно оперують фактологічною джерельною базою, оволоділи відповідною методичною термінологією;

- представили звітну документацію; кваліфіковано, з використанням матеріалів додаткової літератури схарактеризували актуальні наукові та методичні проблеми;

- провели позанавчальний захід і подали інформацію про історію кафедри чи новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;

- продемонстрували робочу програму зі спецсеминару за темою магістерської роботи, мають мультипрезентацію наукового дослідження.

Оцінку «добре» («В») отримують студенти, які набрали загальну суму балів 80–89 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- сумлінно виконали педагогічні, наукові та виховні завдання, критично оцінують лекції та практичні заняття своїх колег;

- демонструють глибокі знання при проведенні відкритих та пробних занять;

- провели на високому рівні відкриті заняття;

- виявили поглиблене розуміння актуальних проблем сучасного українського мовознавства, його досягнень і перспектив у контексті лінгводидактики;

- вільно оперують фактологічною джерельною базою, оволоділи відповідною методичною термінологією;

- представили звітну документацію; кваліфіковано, з використанням матеріалів додаткової літератури схарактеризували свою методичну проблему;

- провели позанавчальний захід;

- не подали інформацію про історію кафедри чи про новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;

- не представили робочу програму зі спецсеминару за темою своєї магістерської роботи;

- не мають мультипрезентації наукового дослідження.

Оцінку «добре» («С») отримують магістранти, які набрали загальну суму балів 70–79 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- частково виконали педагогічні, наукові та виховні завдання, критично оцінують лекції та практичні заняття своїх колег;

- демонструють поверхневі знання при проведенні відкритих та пробних занять;

- не виявили поглибленого розуміння актуальних проблем сучасного українського мовознавства, його досягнень і перспектив у контексті лінгводидактики;

- не оперують фактологічною джерельною базою методики викладання української мови у вищій школі, не оволоділи відповідною методичною термінологією;

- представили звітну документацію; сумлінно, з використанням матеріалів додаткової літератури схарактеризували актуальні наукові та методичні проблеми;

- провели позанавчальний захід;

- не подали інформацію про історію кафедри чи про новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;

- не представили робочу програму зі спецсемінару за темою своєї магістерської роботи;

- не мають мультипрезентації свого наукового дослідження.

Оцінку «задовільно» («D») отримують магістранти, які набрали загальну суму балів 60-69 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- частково виконали педагогічні, наукові та виховні завдання, критично оцінують лекції та практичні заняття своїх колег;

- демонструють поверхневі знання при проведенні відкритих та пробних занять;

- не виявили поглибленого розуміння актуальних проблем сучасного українського мовознавства, його досягнень і перспектив у контексті лінгводидактики;

- не оперують фактологічною джерельною базою методики викладання української мови у вищій школі, не оволоділи відповідною методичною термінологією;

- представили звітну документацію;

- частково схарактеризували лінгвометодичну проблему;

- не провели позанавчального заходу;

- подали інформацію про історію кафедри чи про новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;

- не представили робочу програму зі спецсемінару за темою магістерської роботи;

- не мають мультипрезентації наукового дослідження.

Оцінку «задовільно» («E») отримують студенти, які набрали загальну суму балів 50-59 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- частково виконали педагогічні, наукові та виховні завдання;

- не вміють критично аналізувати лекції та практичні заняття своїх колег;

- демонструють поверхневі знання при проведенні відкритих та пробних занять;

- не виявили поглибленого розуміння актуальних проблем сучасного українського мовознавства, його досягнень і перспектив у контексті лінгводидактики;

- не оперують фактологічною джерельною базою методики викладання української мови у вищій школі, частково оволоділи відповідною методичною термінологією;

- представили звітну документацію;

- не провели позанавчальний захід;
- не відвідували лекцій та практичних занять викладачів-консультантів та студентів-практикантів;
- не подали інформацію про історію кафедри чи про новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;
- не представили робочу програму зі спецсемінару за темою своєї магістерської роботи;
- не мають мультипрезентації свого наукового дослідження.

Оцінку «незадовільно» («FX») з можливістю повторного складання отримують ті здобувачі освіти, які набрали загальну суму балів 35–49 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- спорадично виконали педагогічні, наукові та виховні завдання;
- не вміють критично проаналізувати відвідані лекції та практичні заняття;
- демонструють часткові знання при проведенні відкритих та пробних занять;
- не оперують фактологічною джерельною базою методики викладання української мови у вищій школі, не оволоділи відповідною методичною термінологією;
- відгуки керівника практики негативні;
- відсутня звітна документація;
- не провели позанавчального заходу;
- не відвідували лекцій і практичних занять викладачів-консультантів та студентів-практикантів;
- не подали інформацію про історію кафедри чи про новинки в галузі української лінгвістики в соцмережі;
- не представили робочу програму зі спецсемінару за темою магістерської роботи;
- не мають мультипрезентації наукового дослідження.

Оцінку «незадовільно» («F») з обов'язковим повторним проходженням практики отримують студенти, які набрали загальну суму балів 1–34 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- погано володіють теоретичними знаннями;
- не виконали завдань асистентської практики;
- не відвідували лекцій та практичних занять викладачів-консультантів та студентів-практикантів;
- не вміють проаналізувати лекції та практичні заняття колег;
- не оперують фактологічною джерельною базою методики викладання української мови у вищій школі, не оволоділи відповідною методичною термінологією;
- не провели позанавчального заходу;
- не представили робочу програму зі спецсемінару за темою магістерської роботи;
- відгуки керівника практики негативні;
- відсутня звітна документація.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90–100	Відмінно	A	відмінно
80–89	Добре	B	дуже добре
70–79		C	добре
60–69	Задовільно	D	задовільно
50–59		E	достатньо
35–49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»

(протокол № 16 від 25 листопада 2024 року)

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) під час вивчення дисципліни здобувачеві освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 № 1556-VII (зі змінами у поточній редакції від 25.09.2020, підстава – 849-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Постанова Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 8.04.1993 № 93 (зі змінами згідно наказу Міносвіти України № 351 від 20.12.1994). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.
3. Стандарт вищої освіти. За спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського рівня) вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf/>
4. Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання : Нормативний збірник / за ред. М. Ф. Степка, Л. М. Горбунової. К. : Форум, 2007. Т. 1. 798 с.

5. Крамаренко І. С., Ночвінова О. В. Збірник нормативно-правових актів щодо матеріально-технічного забезпечення галузі освіти. Інноваційна діяльність. Київ: ІМЗО, 2019. 80 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/ostatochna-innovatsijna.pdf>.

Основна

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. К. : Академвидав, 2015. 304 с.
2. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків : ХНПУ, 2016. 260 с.
3. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник Вінниця : ТОВ Ніланд ЛТД, 2015. 224 с.
4. Кафедра сучасної української мови крізь призму часу та особистостей : колективна монографія / за заг. ред. С. Т. Шабат-Савки. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2024. 480 с.
5. Кульбабська О., Шатілова Н. Крок у професію. Методика навчання української мови у вищій школі : навч. посібник. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 383 с.
6. Лінгвістична підготовка майбутніх фахівців: ефективні технології навчання: монографія / авт. кол. О. Семенов, В. Герман, Н. Громова, О. Рудь, І. Левенок, Н. Пономаренко, М. Ячменик; за заг. ред. О. Семенов. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 376 с.
7. Семенов О., Вовк М., Дятленко Т., Громова Н. Фахова практика майбутнього вчителя-філолога: традиції та інновації: навчальний посібник. Київ. 2021. 377 с.
8. Шабат-Савка С. Т., Струк І. М., Теслицька Г. І. Українська філологія: освітньо-професійна програма магістерського рівня в контексті реалізації та стратегій розвитку: навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 248 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11237>

Допоміжна

1. Асистентська (педагогічна у ЗВО) практика : електрон. метод. рекомендації до проведення практики для здобувачів другого (магістер.) рівня вищої освіти / уклад.: Є. Л. Базика, О. С. Данилова, Н. В. Артюхіна, Л. К. Ворнікова. Одеса : Одес.нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. 40 с.
2. Бакум З. П. Проектні технології в підготовці вчителів-словесників *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького національного університету* : зб. наук. праць / за заг. ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг, 2015. Вип. 13. С. 412–419.
3. Боса В. П. Використання імерсивних методів навчання та кейс-методу в професійній підготовці філологів. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 29. Т. 1. С. 43–47.

4. Борисенко В. В. Сучасні освітні технології навчання української мови у вищій школі. *Наукові записки* [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки. 2013. № 3. С. 88–91.
5. Брюховецька О. В. Інноваційний формат університетської лекції в сучасному освітньому процесі. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>.
6. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
7. Глясенко К. Застосування педагогічних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів філологічних спеціальностей. Теоретична і дидактична філологія : збірник наукових праць. Серія «Педагогіка». Переяслав-Хмельницький : «ФОП Домбровська Я.М.», 2016. Випуск 23. С. 4–14.
8. Копусь О. А., Горошкіна О. М. Роль лекції в навчанні майбутніх магістрів філології. *Ukrainica VI soucasna ukrajinstica problem jazyka, literatury a kultury Sbornik vedeckych clanku VI. Olomoucke symposium ukrajinstu stredni a vychodni Evropy. Olomouc, 2014. С. 378–383.*
9. Кочан І. М., Захлопана Н. М. Словник-довідник із методики викладання української мови. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. 306 с.
10. Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Основи мовознавчих досліджень: модульний курс: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 344 с.
11. Плиско К. М. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. Х., 2003. 86 с.
12. Семеног О. Академічна лекція як професійний комунікативний феномен. Естетика і етика педагогічної дії. Збірник наукових праць. 2011. Вип. 2. С. 91–101.
13. Семеног О. Удосконалення професійної компетентності майбутнього вчителя української мови і літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. №8. С. 49–53.
14. Семеног О.М., Дейниченко Н.П. Методика викладання української мови у вищих навчальних закладах: навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 219 с.
15. Скрипник Н. Сучасні методи та прийоми підвищення мовленнєвих компетентностей студентів-філологів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Том 31 (70). №1. С. 109–114.

Інформаційні ресурси

1. Mova.info. Лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/>
2. Горох – українські словники. URL: <https://goroh.pp.ua/>
3. Діаспоріана: електронна бібліотека: <https://diasporiana.org.ua/>
4. Культура мови на щодень : Довідково-інформаційна система / Інститут української мови НАН України. Київ. 2010. URL: <http://bit.ly/33ev57P>
5. Український лінгвістичний портал: <https://www.ulif.org.ua/>.

6. Освітній проєкт «Мова – ДНК нації». URL: <https://ukr-mova.in.ua>
7. Офіційний сайт Української мови. URL: <http://ukrainskamova.at.ua>
8. Портал української мови та культури: <https://slovnyk.ua/>.
9. Українська мова: Енциклопедія / редкол. : В.М. Русанівський, О.О. Тараненко та ін. 2-е вид. випр. і доп. К. : Українська енциклопедія, 2004. 824 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/108723/>
10. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
11. Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. – К.: Освіта, 2012. 270 с. / Режим доступу: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу під час вивчення навчальної дисципліни регламентують такі документи:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf